

Verslag van het gesprek met de heren Uittenbroek en Kers van Gouda Noord zoals het Hoort

Datum	18-1-2016, van 13.30 -15.00 uur
Locatie	Huis van de Stad, Gouda
Aanwezig	
Gesprekspartner:	Edward Uittenbroek en Koos Kers (Gouda Noord zoals het Hoort)
Nationale ombudsman:	Jeanet van Wijk, Ruud Miedema
Notulist:	Martin Kuiper / Vi.a.Vi Office Management

Inleiding

Mevrouw Van Wijk licht toe dat de aanleiding voor dit gesprek de klacht is van bewoners van Gouda Noord over de communicatie door de gemeente. In eerste instantie ging het over de inrichting van de kazerne met het bouwen van een moskee. Nadat dit plan was afgeblazen door de gemeenteraad, speelde de communicatie over de komst van een AZC. De Nationale ombudsman (hierna: ombudsman) kijkt hoe de communicatie verlopen is. De ombudsman onderzoekt wat er speelt en welke mogelijkheden er zijn. De ombudsman wil vooral van toegevoegde waarde zijn. Daarom verbreedt de ombudsman het onderzoek. Deze problematiek, namelijk de communicatie tussen bewoners en gemeente, speelt ook elders. Van het gesprek wordt een verslag gemaakt dat toegezonden wordt aan de gesprekspartners.

Gesprek

De ombudsman wil ook graag de visie horen van Gouda Noord zoals het Hoort (GNH) op de communicatie tussen overheid en het Rijk in verband met de plannen voor een moskee en een AZC in de PWA-kazerne.

De heer Uittenbroek denkt dat het mogelijk is deze problemen op een democratische manier op te lossen, zonder dat Gouda in het nieuws komt vanwege vliegende dranghekken. Vaak hoor je 'AZC, nee, nee, nee'. En dan nog een paar stenen naar de politie toe, of een dranghek door de ruit van het stadhuis. Dit soort dingen zijn niet in Gouda gebeurd. Dat komt doordat men zich in Gouda, vooral door de inbreng van GNH, beweegt binnen de democratische kaders. Van het college kan dat niet verwacht worden. Dat doet al vanaf het begin aan desinformatie. Dat was ook al zo toen de moskee speelde. Op een gegeven moment was de eerste aankondiging van een intentieverklaring voor Drie onder één dak. De zorgwoningen waren geschrapt, inclusief de leerwerkplekken die erbij hoorden. In plaats daarvan zou het islamitisch cultureel centrum komen. Dat was een initiatief van het college. Op de gemeentepagina's op internet stonden toen een stuk of vijf misleidende informaties. De indruk werd gewekt dat iedereen had moeten inschikken. De moskee had bijvoorbeeld maar een capaciteit van 1500. Maar in het oorspronkelijke plan was dat precies hetzelfde aantal!

Je werd gemanipuleerd met de teksten.

De heer Uittenbroek vindt dat. En het was niet per ongeluk, als je ziet hoeveel moeite het kostte om aan informatie te komen. Inmiddels heeft GNH vier WOB-mappen vol. Die ligt nu bij een onderzoeksjournalist.

Met welk doel?

De heer Uittenbroek antwoordt dat het dossier voor GNH inmiddels afgesloten is, maar die journalist was geïnteresseerd. Op 8 juli is de stemming geweest over het combinatieplan. Vlak voor de oprichting van GNH besloot de VVD niet te hard van stapel te lopen met het 'Drie in één'-plan. Dat leverde een stemmingsuitslag van achttien tegen zeventien in de raad op. GNH heeft door middel van 2500 uur vrijwilligerswerk en het bijwonen van meer dan 80 vergaderingen, gesprekken met raadsleden etc. die stemverhouding vast weten te houden.

GNH heeft dus duidelijk invloed uitgeoefend op de besluitvorming.

De heer Uittenbroek antwoordt dat GNH de beslissende factor is geweest, met de inzet van 2500 uur vrijwilligerswerk. Daarmee kon een gewelddadig protest voorkomen worden.

Wat was een belangrijke factor dat het combinatieplan afgeblazen werd?

De heer Uittenbroek antwoordt dat een paar activiteiten van GNH beslissend waren. Een daarvan was de klacht van 112 pagina's (dat was minstens 100 uur werk) bij de ombudsman. Die is nu erg actueel, want er gebeurt nu vrijwel hetzelfde als de vorige keer. Twaalf dagen na de stemming van 8 juli was er al contact tussen de burgemeester en het COA. Het blijkt nu dat het COA liever noodvoorzieningen had gehad en openstond voor alternatieven.

Dus de klacht bij de ombudsman van GNH was een belangrijke factor. Die werkte de-escalierend.

De heer Uittenbroek antwoordt dat het niet helemaal zo werkte. Het college wist enorm tijd te rekken door de WOB-verzoeken vertraagd af te handelen. Iedere keer liep GNH achter de feiten aan. Tot de WOB-verlengingen ook verliepen. Toen haalde GNH haar informatieachterstand in. Het college had enorm veel te verbergen. GNH heeft een stuk of vijf Marokkaanse informanten. Die hebben verteld dat niet meer dan twintig Marokkanen het islamitisch centrum wilden.

Het was dus maar een minderheid die het islamitisch centrum wilde?

De heer Uittenbroek bevestigt dat. Vooral de moskeegangers zelf hebben GNH gesmeekt om de strijd te winnen. Zijzelf kunnen zich niet organiseren, anders worden ze uit de moskee gegooid of krijgen een rechtszaak aan hun broek. Het ombudsmanverhaal werd 30 april ingediend. Toen kon het college het even rekken, waarmee het al bijna 8 juli was.

Toen kwam een reactie van de gemeente.

De heer Uittenbroek begreep van zijn secretaris dat het nogal een lauwe reactie was, in de trant van dat men er niet zo veel mee ging doen. Vorig jaar werd voortduren gezegd dat de drie initiatiefnemers dit plan wilden, en dat het college dat wilde faciliteren omdat het alle problemen in een keer oploste. Het was dan alleen een kwestie van communicatie geweest. Wethouder Tetteroo hield een toespraak op de nieuwjaarsreceptie van de SGP. Die vertelde daar dat de communicatie prima verliep en ook vorig jaar prima verlopen was. Alleen vond niet iedereen de boodschap leuk.

Wat is er precies misgegaan in de communicatie?

De heer Uittenbroek antwoordt dat iemand een WOB-verzoek had ingediend.

Een WOB-verzoek is geen normale communicatie. Wat is daarvoor gebeurd?

De heer Uittenbroek antwoordt dat daarvoor GNH via een persverklaring een gesprek met de wethouder moest afdingen. Die verkondigde bij de raad dat hij contact met de buurt zocht.

Om welke reden is GNH opgericht?

De heer Uittenbroek antwoordt dat hij totaal overvallen werd door de plannen (Drie in één). De heer Kers voegt toe dat er in de wijk heel veel scholen zijn. Het zou door uitvoering van de plannen heel druk worden. Men keek niet wat de gevolgen ervan waren voor de leefbaarheid in de wijk.

De heer Uittenbroek merkt op dat het schrappen van zorgwoningen heel slecht gevallen was. Het waren er 70, die op een na al uitverkocht waren. Mensen willen oud worden in hun eigen wijk. De verkeersveiligheid zou een probleem worden.

Veel mensen hadden al gereageerd op de seniorenwoningen. Wat was de rol van de gemeente daarin?

De heer Uittenbroek antwoordt dat het college het initiatief genomen heeft om de twee plannen van 1 oktober (De Ark/Gemiva of El Wahda) samen te voegen. Men had niet verwacht dat er op 1 oktober zo veel tumult zou zijn. Hij was een dag of zeven tevoren op de hoogte gekomen van de raadsvergadering over een moskee in de wijk. Later ontdekte hij dat de moskeegangers het helemaal niet wilden. Die wilden kleine wijkmoskeetjes. En in zijn wijk had er al lang een gebedshuisje kunnen zijn. Door de overval tactiek van de gemeente heeft een aantal bewoners zich zo snel mogelijk georganiseerd.

Met welk doel?

De heer Uittenbroek wilde in ieder geval op die manier transparant bestuur afdingen. Ook wilde hij dat er bekeken zou worden wat haalbaar was in de wijk en wat de gevolgen zouden zijn. Hij wilde meepraten. Buiten de bewoners om werd er een sociaal experiment uitgehaald in de wijk. Die moesten zich daarom weerbaar maken. Maar GNH liep erg achter feiten aan, want de beslissing wat op 14 oktober genomen. Er was geen bestuurlijke reden om zorgwoningen te schrappen omdat de geloofsgemeenschap beweerde ruimte te kort te komen. GNH staat ook voor de scheiding van kerk en staat.

Er is een besluit genomen over het combinatieplan.

De heer Uittenbroek ontkent dat. Het was een principebesluit waartegen je dus geen bezwaar kon maken. Het was niet meer dan de aankondiging van een besluit. Maar een paar maanden later zeiden sommige collegepartijen: wat ons betreft is het gewoon een besluit! Men kon het op die manier altijd over twee boegen gooien.

Het lijkt dus dat er een soort regie achter zit.

De heer Uittenbroek bevestigt dat. Die regie kwam van het college. 'Drie onder één dak' was bedoeld om de oppositie te dwingen in te stemmen. Anders zou De Ark in een afgekeurd gebouw zitten. Nu heeft De Ark nog maar een jaar over om aan goede huisvesting te komen. De gemeente heeft een huisvestingsplicht. Niet de plicht om geloofsgemeenschappen goedkoop aan een overheidspand te helpen.

De gemeente heeft het combinatieplan bedacht om politieke redenen.

De heer Uittenbroek weet niet de precieze reden. Eigenlijk was het een chantageconstructie. Als je niet akkoord ging dat het grootste islamitisch centrum van Noordwest-Europa daar kwam, had je eigenlijk óók de gehandicapten en de moeilijk lerende kinderen doorgestreept. Christelijke partijen kregen ook te horen dat ze vanuit hun signatuur eigenlijk voor de gehandicapten op zouden moeten komen. Het plan was juist heel gunstig voor de

gehandicapten, omdat De Ark/Gemiva overgangsgroepen konden helpen. Ook kon het therapeutisch bad gedeeld worden. Dat gaat nu allemaal niet door.

Hebben de doelstelling van GNH te maken met de wijze van besluitvorming, of gaat het puur om de manier waarop de gemeente haar plannen communiceert met de omwonenden?

De heer Uittenbroek antwoordt dat hij gedreven wordt door een democratische bevolgenheid. Dit is niet het Nederland wat de Amerikanen bevrijd hebben! Er moet transparant en zuiver bestuurd worden binnen democratische kaders. En dat gebeurt niet.

En als er transparant en zuiver bestuurd werd, binnen de democratische kaders, en daaruit kwam dat er een 'Drie in één'-centrum moest komen? Zou hij daar mee akkoord gaan?

De heer Uittenbroek antwoordt dat hij zich in dat geval erbij neer zou leggen.

Het gaat dus met name om de besluitvorming die niet democratisch verloopt?

De heer Uittenbroek bevestigt dat. Het is achterbaks achterkamertjeswerk, en ook nog even drie keer met een AZC dreigen. GNH moest zijn verzet maar staken, en de oppositie ook, want wie weet kwam er straks een AZC! Binnen twaalf dagen deed de burgemeester die concessie. Tot twee keer toe probeerde men een soort 'jaknikkerscomité' op te zetten. Je mocht dan meepraten als je het met het college eens was.

Was dat het bewonersplatform?

De heer Uittenbroek bedoelde dat niet.

De huidige beslissing is een feitelijk gegeven. Bewoners kunnen nog inspreken over de randvoorwaarden, maar de beslissing staat vast. Of ziet GNH dat anders?

De heer Uittenbroek antwoordt dat de vorige keer (rond het islamitisch centrum) de beslissing óók vast lag. Daar kan GNH doorheen prikken.

Waarop hoopt GNH wat betreft de komst van het AZC?

De heer Kers antwoordt dat de landelijke politiek voorstander is van spreiding.

Dus toch invloed hebben op het besluit?

De heer Kers bevestigt dat. Want het is niet niks. Niet alle berichten over AZC's zijn zo positief (denk aan Duitsland). Aan de andere kant zijn er ook mensen die geholpen moeten worden. GNH vraagt alsnog terug te gaan naar het eerdere plan.

Dus GNH hoopt dat er toch nog ruimte is om het oorspronkelijke plan vorm en inhoud te geven. En dat het genomen besluit voor de komst van een AZC nog beïnvloedbaar is.

De heer Uittenbroek antwoordt dat het vooral belangrijk is dat het op een democratische manier gaat. Dus eerst een raadsdebat over de rol van Gouda in het immigratievraagstuk. Verder wil GNH dat kwetsbare groepen beschermd worden. Voor hem staan de asielzoekers daarbij op de eerste plaats. En als tweede de vluchtelingen. Die worden momenteel niet goed bediend. De asielzoekers komen in een politiek steekspel terecht. Hoe kan men dan straks de vluchtelingen goed opvangen? Gouda is leegstandsgemeente nummer één. De asielzoekers komen wat dat betreft heel goed uit. Die lossen voor Gouda het probleem op, gefinancierd door het COA.

Ziet het COA dat ook zo?

De heer Uittenbroek denkt van niet. Het COA wil de kazerne voor een habbekrats in gebruik nemen.

De kazerne is rijkseigendom, terwijl de kantoren allemaal verschillende eigenaren hebben.

De heer Uittenbroek benadrukt dat het een financiële kwestie is.

De gemeente verstuurt een brief en wil met de bewoners gaan praten. Er komen veel vragen die het college probeert te beantwoorden. Maar hoe ziet het democratisch proces er idealiter uit?

De heer Uittenbroek antwoordt dat in ieder geval de burgers erbij betrokken moeten worden. Bij de vorige gelegenheid (de moskee) bestond GNH nog niet. Uiteindelijk is de kwestie toen goed gekomen. Aanstaande woensdag zit hij in de Tweede Kamer om te vertellen over een model van Gouda dat landelijk uitgerol zou kunnen worden. Nu speelt 'mission impossible deel 2'. Het werk van de ombudsman zal daarbij nog ongelofelijk belangrijk worden.

Het is nog helemaal niet zeker is dat er een rapport komt. Dat is aan de ombudsman zelf. Dit is een breder, inventariserend vooronderzoek. De ombudsman wil in deze kwestie van toegevoegde waarde zijn.

De heer Kers merkt op dat dit (de komst van het AZC) voelt als een tweede overval. De bewoners mogen meepraten, maar het besluit staat vast.

Er zijn slechte ervaringen met de manier waarop het tot nu toe gegaan is. Wat zou de gemeente moeten doen om het allemaal te herstellen?

De heer Kers herinnert aan de gang van zaken met de moskee, met de 'Drie in één'. Eerst kwam men met het plan, om daarna pas te kijken naar de parkeerdruk etc. Er werd een verkeersmeting gedaan, maar dat was op een vakantiedag. Dat gaf geen reëel beeld. In het AD heeft gestaan dat het een van de gevaarlijkste wegen van Zuid-Holland is. Al dat soort dingen moeten vóór het nemen van een beslissing bekeken worden. Dan heb je een verhaal naar de burgers toe.

Dus de gemeente kan het herstellen door zich eerst goed te informeren over allerlei mogelijke vragen, zoals over verkeersveiligheid. Daarover moet eerst duidelijkheid bestaan. De heer Kers wil dat de gemeente daarover eerst eens nadenkt.

Waarom denkt GNH dat de gemeente over dat soort dingen níet heeft nagedacht?

De heer Kers antwoordt dat de gemeente eerst heeft besloten dat het plan doorgang moet vinden (want het mag volgens het bestemmingsplan). Daarná (zo zei men het op de informatieavond) wil men kijken hoe dat in de wijk past, of het met het parkeren goed gaat, etc. Maar dan is de beslissing al gevallen en krijg je het AZC niet meer weg!

Maar het is niet onlogisch dat als een plan of verzoek wordt ingediend, dat als uitgangspunt dient voor verder onderzoek.

De heer Kers reageert dat er vragen kwamen over de schaal van het islamitisch centrum. Daarover had de gemeente niet goed nagedacht. Als het om een gebedshuis voor 300 tot 400 gelovigen was gegaan, was er niet zo'n protest gekomen.

In het begin was er veel onduidelijk informatie over aantallen, of wat er met de bunker ging gebeuren.

De heer Kers reageert dat men zei dat het bijna niets kostte om de bunker af te breken.

De heer Uittenbroek heeft de importeur van het afbreekmateriaal gebeld. Hij mocht het niet eens huren van hem. Hijzelf had via Monumentenzorg uitgezocht wat voor soort bunker het is.

De heer Kers vertelt dat er voor € 15.000 een wijkonderzoek werd gehouden. Daaruit bleek dat er voor het plan geen draagvlak was. Letterlijk stond er in het rapport van de twee dames dat er mensen zijn die het wel willen, maar die moet je zoeken. Daarna kwam er een rondetafelgesprek. Daarbij zaten vijf mensen die vóór de plannen waren (die hadden ze gevonden).

De heer Uittenbroek merkt op dat de gemeente een gemêleerd beeld wilde. Zijn advocaat voorspelde het al: dan nemen ze vijf die voor zijn, een die twijfelt en een die tegen is. De heer Kers hoorde wethouder Tetteroo, die het rapport had gelezen, zeggen dat hij uit de wijk een heel ander geluid hoorde.

De gemeente had veel meer moeten investeren in de wijk om de stemming te peilen en te onderzoeken welke vragen er leefden, voor over te gaan tot besluitvorming. Zou dat de achterdocht naar de gemeente hebben weggenomen?

De heer Kers denkt dat de achterdocht dan minder zou zijn.

De heer Uittenbroek is er zeker van. GNH heeft diverse handreikingen gedaan om de gemeente in de gelegenheid te stellen krediet terug te winnen. Er werd niets mee gedaan. Zo was er ook iets onbenulligs, niet meer dan een aardigheidje. Een aantal mensen van zijn vrijwilligers vonden het leuk om de bunker nog eens van binnen te zien. Dat kost verder niets en door zoiets toe te staan kan de gemeente weer wat krediet winnen. Maar de gemeente doet het niet.

Wat kan de gemeente doen om niet voortdurend in dat vraag- en antwoordspel terecht te komen? De gemeente heeft veel tijd nodig om alle vragen te beantwoorden. Dat levert nog meer vragen en WOB-verzoeken. De beantwoording leidt niet tot een toename van het vertrouwen.

De heer Uittenbroek antwoordt dat de gemeente kan zorgen dat er geen WOB-verzoeken nodig zijn door antwoord te geven op legitieme vragen.

Iedere burger kan een WOB-verzoek doen. En daaraan gaat iets anders vooraf.

De heer Uittenbroek reageert dat hij een gewone vraag kan stellen. Dan verwacht hij antwoord, zoals hij dat krijgt van oppositiepartijen. Dan zijn er geen WOB-verzoeken nodig.

Verschillen de antwoorden van de gemeente met die van gemeenteraadsfracties?

De heer Uittenbroek bevestigt dat. Er is een mediation geweest waaruit bleek dat er een afscheidingsmuur moest komen om het vrouwelijk personeel uit zicht te houden (dat ontheiligt het gebed). De mediation ging over het met zijn drieën gebruikmaken van één locatie. Aanvankelijk zagen die drie partijen dat niet zitten. De autisten hebben een prikkelarme zone nodig, wat lastig is met het massale gebruik van het complex. De moslims wilden dus het vrouwelijk personeel van De Ark/Gemiva uit zicht te houden. Dat moest geheimgehouden worden. In de raad vroeg men wie dat geheim wilde houden. Wethouder Tetteroo moest toegeven dat dit van islamitische zijde moest.

Wat moet duidelijkheid over dat soort dingen bewerkstelligen?

De heer Uittenbroek antwoordt dat met een WOB-verzoek alle voorafgaande correspondentie gevraagd werd. Er kwam een stapel, maar dit juist niet.

Wat is de waarde ervan om dat allemaal te weten?

De heer Uittenbroek antwoordt dat het allemaal onder het mom ging van 'samen' en 'integratie'. Toen ontdekte hij dat Sharia4Belgium een filmpje in maart heeft gepost (toen dit al vier of vijf maanden liep) op You Tube waarin Tarik Ibn Ali (die bezig was fondsen te werven) laat zien hoe de kazerne gebruikt gaat worden door het islamitisch centrum. Daarbij ging hij zelfs voorbij aan het feit dat bepaalde delen door De Ark en Gemiva gebruikt zouden worden. Het was echt de bedoeling, dat er niets terecht zou komen van de prikkelarme zone. Dat heeft GNH niet politiek willen gebruiken, omdat je nooit weet hoe dat in de maatschappij gaat landen. Hoe heeft GNH het dan wel opgelost? Met 2.500 vrijwilligers, onder andere voor

LUREN

de klacht van 112 pagina's. GNH heeft verder geholpen raadvragen op te stellen, contacten in de Tweede Kamer ingeroepen, besprekingen gehouden etc.

Met als doel om escalatie te voorkomen?

De heer Uittenbroek bevestigt dat. Daarom is het in Gouda nog niet tot gewelddadigheid gekomen.

Was dat anders wél gebeurd? Welke aanwijzingen daarvoor zijn er?

De heer Uittenbroek antwoordt dat bewoners in de wijk ofwel geen enkel vertrouwen hebben in de politiek, ofwel geloven dat het COA dit nou eenmaal met het Rijksvastgoedbedrijf kan doen. Terwijl het COA dit alleen zal doen als B. en W. aangeven dat er voldoende medewerking is. De officiële berichtgeving is dat er een 'ja, mits'-principe geldt. Er moet voldaan worden aan een aantal randvoorwaarden. Bij de eerste inloopavond heeft GNH de beleidsadviseur van het COA aangesproken. Die bleek helemaal van niets te weten van de voorgeschiedenis, dat de hele woonwijk op zijn kop had gestaan. En de officiële informatie is dat het COA op de hoogte is gesteld en rekening zal houden met de buurt.

Wat leeft er in de buurt?

De heer Uittenbroek antwoordt dat de bewoners enigszins berustend zijn. Er is een vereniging, en die moet het maar weer zien te doen. Maar iedereen vindt het jammer van de zorgwoningen. Bovendien had er al een noodopvang kunnen staan. Gouda heeft een enorm kantorencomplex leegstaan. Het klopt dat men daarvoor met een particuliere organisatie moet onderhandelen, maar het blijft een centenkwestie. Daarvoor wordt bijvoorbeeld de huisvestingsplicht van de gemeente geschraapt.

GNH heeft betere alternatieven. Alle inspanningen van GNH zijn erop gericht om die te realiseren.

De heer Uittenbroek wijst erop dat Gouda nummer één met leegstand is. Het huidige Huis van de Stad levert enorm veel efficiency op, maar laat ook heel veel lege kantoorpanden achter in de stad.

Dus er is nog ruimte om het al genomen besluit te beïnvloeden?

De heer Uittenbroek antwoordt dat het besluit nog genomen moet worden. Er moeten nog allemaal tussenstappen genomen worden, zoals de omgevingsvergunning.

De ombudsman houdt zich alleen bezig met de informatieverstrekking. Hij heeft geen invloed op de besluitvorming.

De heer Uittenbroek geeft voorbeelden van informatieverstrekking. De burgemeester zei tijdens het bezoek aan het AZC in Utrecht tegen de zaal dat er in Gouda een kazernecomplex vrij stond. Was dat waar? Het zou in de vrije verkoop gaan! En Gouda kan veel meer asielzoekers en vluchtelingen helpen als de alternatieven in de gemeente worden benut. De burgemeester zegt iedere keer dat het COA liever een kazerne heeft dan een kantoor. Maar deze kazerne is een kantoor. Het was een commandocentrum. Er zijn geen slaapzalen voor een heel bataljon. Verder is er wel eens geoefend door mariniers. De burgemeester weet heel goed dat de kazerne een kantoor is.

Wat zijn de motieven van de burgemeester om met dit soort misinformatie te komen?

De heer Uittenbroek denkt dat er prestige in het spel is. Men had nooit gedacht dat het islamitisch centrum het zou verliezen van de democratische inspanningen.

Wat houden die 'democratische inspanningen' concreet in?

De heer Uittenbroek antwoordt dat GNH het dossier goed bijhoudt. Raadsleden hebben ook nog een normale baan te vervullen. GNH helpt hen met het opstellen van raadsvragen.

Waar leidt dat toe?

De heer Uittenbroek antwoordt dat het college onder een spervuur van vragen bedolven is. De VVD kon geen kant meer op. De verhouding achttien-zeventien werd veiliggesteld. Later heeft men nog eens een stemming van de agenda gehaald. El Wahda had namelijk een briefje gestuurd waarin stond dat het islamitisch centrum significant kleiner zou worden. Daarmee won het college tijd tot 8 juli. Toen kon men er niet meer onderuit.

Het spervuur aan vragen was dus bedoeld om het besluitvormingsproces te vertragen?

De heer Uittenbroek antwoordt dat de raadsleden net zo gedesinformeerd worden als GNH. Ze hebben er nog een baan naast, en er lopen voor hen misschien wel twintig dossiers tegelijk. Ze moeten ook hun aandacht verdelen. De misleidende communicatie van het college werd onderwerp van vele raadsvragen. GNH liet het college in zijn eigen zwaard vallen. En dat is het enige zwaard dat GNH gebruikt, met dossiervorming en het geschreven woord.

Dit lijkt op een lobby om een meerderheid te krijgen.

De heer Uittenbroek wil raadsleden ondersteunen met kennis.

GNH ondersteunt dus een aantal raadsleden of fracties. Daarmee rijst de vraag hoe het gesteld is met de kwaliteit van de gemeenteraad.

De heer Uittenbroek reageert dat alle partijen die degelijk bestuur belangrijk vinden, behalve de VVD, in de oppositie zitten. Er zijn ook partijen die dingen op een andere manier regelen. Sommige oppositiepartijen zijn nog niet vergeten dat ze indertijd bij de coalitievorming op het laatste moment nog net overboord gekieperd zijn. Daarom wordt het voor de coalitie steeds lastiger. In de loop van de tijd ontstaan steeds meer van dit soort grote dossiers. Er wordt steeds gebruikgemaakt van een overvaltaktiek om tegenstanders op achterstand te houden.

De irritatie van de bewoners is dat ze opnieuw niet serieus worden genomen. Er is nu een soort patstelling met de gemeente, met continue actie en reactie. Wat is er nodig om dat te doorbreken? Wat moet de gemeente daarvoor doen?

De heer Kers merkt op dat de gemeente tevoren naar de bewoners had moeten luisteren. De heer Uittenbroek denkt dat een paar overgeslagen stappen alsnog gezet kunnen worden. Er is nog steeds geen raadsdebat geweest over de rol van Gouda, als nummer één leegstandsgemeente, bij het immigratievraagstuk. Eigenlijk komt het probleem de gemeente goed uit, want het lost andere problemen deels op. Intussen kan de vrije verkoop van de kazerne plaatsvinden. Nu komen er zorgwoningen tekort. Verder moet geluisterd worden naar het COA, dat een acute behoefte had aan noodopvang.

Maakt de heer Uittenbroek deel uit van het bewonersplatform?

De heer Uittenbroek is er op persoonlijke titel in gaan zitten. Hij wilde zich als vrijwilliger inzetten voor de asielzoekers. Toch is hij er ook weer uitgestapt. Hij merkt dat men er over de belangrijkste dingen niet mag praten. Dat is dan wel duidelijk gecommuniceerd. Het gaat alleen over 500 voor 10 jaar.

Het gaat over randvoorwaarden. Daarin verschilt GNH van opvatting. De heer Uittenbroek zegt dat de impasse alleen doorbroken kan worden als het genomen besluit over de komst van een AZC weer op losse schroeven komt te staan.

De heer Uittenbroek denkt dat het besluit slecht is voor vijf kwetsbare groepen: de asielzoekers, de vluchtelingen, de senioren, de gehandicapten en de moeilijk lerende

kinderen. Vorige keer, met het islamitisch centrum, hadden ook de fietsers te lijden onder de plannen. Ook de fietsende scholieren hadden er last van, als het een sluiproute werd door het verplaatsen van de bussluis. GNH is niet tegen een AZC, maar voor een goede totaalbenadering. Gouda barst namelijk van de problemen. *aanmogelijkheid.*

De ombudsman houdt zich alleen bezig met de communicatie.

De heer Kers geeft het voorbeeld van de informatieavond nadat het besluit was genomen. Er zat een dame in een rolstoel die zich zorgen maakte over de veiligheid. Zij wilde weten wat de burgemeester ging doen om die te garanderen. Een ander viel haar bij, zei dat Gouda maar twee politiewagens had in de regio. Hoe moest dat dan met de veiligheid? De burgemeester antwoordde alleen dat het wel goed kwam. Hij wuifde het bezwaar min of meer weg. Waarom gaf hij geen concreet voorbeeld van wat hij ging doen om de mensen zich veiliger te laten voelen?

Hij bagatelliseerde het een beetje. Maar stel dat de burgemeester had gezegd dat hij daar helemaal geen garanties voor kan bieden?

De heer Kers antwoordt dat het dan tenminste een eerlijk antwoord was geweest.

Het gaat dus meer om het eerlijke, dan het goede antwoord. Er werd dus niet eerlijk geluisterd en eerlijk geantwoord.

De heer Kers bevestigt dat. Het beeld dat men geeft is dat er een AZC komt van 500. En als dat er is, gaat de gemeente kijken wat de buurtbewoners nodig hebben. Dan kan het natuurlijk wel te laat zijn.

Dat bagatelliseren versterkt de zorg over wat er gaat gebeuren.

De heer Kers reageert dat je niet vrolijk wordt van de gebeurtenissen in Parijs en Keulen. Dat wil niet zeggen dat alles fout is wat naar Gouda komt. Er zijn mensen die echt hulp nodig hebben. Maar mensen in de straat maken zich zorgen om hun kinderen die in de buurt naar school gaan. En dat in combinatie met de grote groep pubers. Er is een scholengroep met jongeren van 12-20 jaar. Dat kan spanningen opleveren, want die denken vaak zwart-wit.

Dus er is veel zorg over wat de bewoners staat te wachten. De gemeente zou daar meer oog voor moeten hebben.

De heer Kers reageert dat je mensen pas kunt helpen als je jezelf veilig voelt.

Het lijkt alsof de zorgen omtrent het verkeer voorbijgaan aan de zorgen waarmee de bewoners werkelijk zitten.

De heer Kers herhaalt dat men eerst met een plan komt en daarna pas gaat kijken.

De heer Uittenbroek merkt op dat het verkeersplan werd aangekondigd als een verkeersonderzoek van de Grontmij. Maar dat was eigenlijk helemaal geen verkeersonderzoek, maar een ontsluitingsadvies. De Grontmij mocht aanwijzen welke van de vier manieren het centrum het beste toegankelijk kon maken. Iedereen had door dat de Grontmij alleen ingehuurd werd om een rapport te schrijven dat diende als legitimatie en om de oppositie min of meer af te kopen. Maar die trapte er ook niet in. De Fietsersbond en een naburig wijkteam maakten er gehakt van. Dat heeft GNH gecommuniceerd naar de raadsleden. Er is € 50.000 uitgegeven aan dat soort doorgestokenkastrapportjes! PwC was er ook zo een. Hoe komt men hier nog uit? Belangrijk is dat er een raadsdebat komt over de rol van Gouda in het immigratievraagstuk.

En wat moet er gebeuren met de communicatie?

De heer Uittenbroek antwoordt dat ook niet goed gecommuniceerd wordt naar de raad.

De ombudsman kijkt vooral naar de communicatie en informatievoorziening.

De heer Uittenbroek reageert dat GNH gelooft in de democratie. GNH ziet dat de raad ook in de maling wordt genomen.

De raad zelf moet toezien op de informatieverstrekking van het college naar de raad.

De heer Uittenbroek reageert dat de raad zijn controlerende functie niet uit kan oefenen.

Dat kan zo zijn, maar dat is niet iets dat op het terrein van de ombudsman ligt. De ombudsman kan er ook niet voor zorgen dat er opnieuw een debat komt over de invulling. Het lijkt er wel op dat er iets schort aan de kwaliteit van de raad. Als de raad onvoldoende informatie krijgt, moet de raad daar iets aan doen.

De heer Uittenbroek reageert dat de raad dom gehouden wordt. De raad krijgt de benodigde informatie niet. Het college communiceert zo min mogelijk om niet betrappt te worden.

Daarom helpt GNH de raad.

Het is een en al wantrouwen naar het college. GNH ziet in alles wat het college doet kwade opzet. Dat komt ergens vandaan. En misschien is dat wantrouwen wel over en weer. In ieder geval is dat geen vruchtbare bodem om iets tot stand te brengen.

De heer Uittenbroek vindt dat een heel goed punt. Wethouder Tetteroo heeft steeds geroepen dat hij het vertrouwen wil herstellen, de wijk in wil gaan etc. Maar dat heeft hij nooit gedaan. Waarom komt hij niet langs om het vertrouwen te herstellen?

Hoe zou dat moeten?

De heer Uittenbroek antwoordt dat de communicatie van het college naar de raad een belangrijk aspect is. Daarbij is veel wantrouwen ontstaan. Daarnaast is er de communicatie naar de bewoners toe. Je kunt ook aan de 73.000 Gouvenaars vragen stellen. Iedereen weet dat er een immigratiegolf is en iedereen begrijpt dat ook Gouda daarin een verantwoordelijkheid heeft. Het college zou om goede ideeën kunnen vragen. Dat is niet gebeurd.

En daardoor is het wantrouwen gevoed. Maar hoe kan dat doorbroken worden?

De heer Uittenbroek antwoordt dat vertrouwen te paard gaat en te voet komt. En om dan twaalf dagen nadat de misère afgelopen leek al tegen het COA te zeggen dat Gouda nog een complex heeft waarmee niks gebeurt...

Dat is gebeurd? Ging het initiatief daarbij uit van de gemeente? Of was het andersom?

De heer Uittenbroek antwoordt dat het COA niet wil vastlopen in gewelddadige grote protesten. Daarom wordt het COA steeds toeschietelijker. 500 is al een kleintje. Bestuursvoorzitter Bakker zakte zelfs al naar 200 voor sommige gevallen. Daar kun je iets mee doen! De heer Schoenmaker had tegen het COA moeten benadrukken dat hij een burgemeester voor iedereen is.

Hoe kan de burgemeester het vertrouwen, dat te voet moet komen, herstellen?

De heer Uittenbroek antwoordt dat het college steeds dieper de fuik in zwemt. Er is een bewonersplatform dat men ziet als dé vertegenwoordiging van de wijk. Uit een wijkpeiling van GNH blijkt dat de gemiddelde bewoner echt niet voor 500 en 10 jaar is. Moet de wijk nog verder geschoffeerd worden? Eigenlijk zou het bewonersplatform gevraagd moeten worden om met alternatieven te komen.

Wat moet er gebeuren om het vertrouwen weer terug te krijgen? Het bewonersplatform open trekken?

De heer Uittenbroek antwoordt dat zoiets niet gaat gebeuren; a.s. donderdag is de laatste bijeenkomst.

Of is het een verloren zaak? Kan het vertrouwen nog hersteld worden?

De heer Uittenbroek antwoordt dat hij dat niet ziet gebeuren in deze collegeperiode.

De heer Kers kan zich dat evenmin voorstellen.

Wat is dan het perspectief voor GNH? De heer Uittenbroek en zijn vrijwilligers hebben heel veel tijd besteed aan deze kwestie.

De heer Uittenbroek antwoordt dat GNH zich in zal blijven zetten voor de kwetsbare groepen en de leefbaarheid. In dit geval ook voor een betere communicatie.

Terwijl er zo veel wantrouwen is. Hoe ziet die betere communicatie eruit?

De heer Uittenbroek antwoordt dat er veel degelijke partijen zijn van diverse pluimage. Van de SGP tot de PvdD. De volgorde moet anders, dus niet meer eerst beslissen, dan informeren en dan regelen. Met dit college komt het niet meer goed.

De heer Kers merkt op dat wethouder Tetteroo zijn geloofwaardigheid kwijt is na de informatievoorziening bij het vorige dossier (de eerste twee informatieavonden). De meeste wijkbewoners zeggen dat het alleen kan als wethouder Tetteroo opstapt.

Wat zou dat opleveren? De rest van het college blijft dan hetzelfde.

De heer Kers voegt toe dat ook de burgemeester er niet goed op staat. Hij hoopt dat er na het vertrek van de verantwoordelijken nieuwe mensen komen met nieuwe inzichten.

De heer Uittenbroek verwacht dat de kwaliteit van het bestuur dan zal toenemen. Een wethouder van D66 werd gevraagd of zij de motie zou uitvoeren als die in haar nadeel uit zou vallen. Zij antwoordde van wel, daarvoor was het een motie! Na de stemming bleek dat ze met achttien tegen zeventien verloren had. Maar de wethouder ging toch door met haar plan.

De heer Kers doet aan Twitter en probeert het daarbij net te houden. GNH had zich geuit tegen de grootte van het islamitisch centrum. Maar hij kreeg van raads- en collegeleden terug dat GNH allemaal racisten zijn. In werkelijkheid heeft GNH zich nooit in een dergelijke zin (tegen Marokkanen etc.) geuit.

GNH heeft een sterk wantrouwen tegen het bestuur, maar ook het bestuur en de gemeente hebben ook een bepaald beeld van de bewoners.

De heer Uittenbroek reageert dat men bang voor elkaar is. Ook zijn er rare incidenten geweest. Iemand liet zijn iPad liggen, en een ander raadslid gaf die niet terug voordat hij de mails daarop had doorgelezen. Toen twitterde hij: ik lees even hoe er over ons gemaaild wordt! Het onderlinge wantrouwen is dus immens.

Er is wantrouwen binnen de raad. Wantrouwen van de raad naar het college. Wantrouwen van het college naar de raad etc. Al dat wantrouwen is geen vruchtbare bodem.

De heer Uittenbroek reageert dat het asielzoekersvraagstuk een buitenkans geweest is. In het wijkonderzoek (dat van €15.000) werd gezegd dat dit nooit op deze manier aangepakt had mogen worden. Daar moest van geleerd worden. In de raad gaf het college dat ook toe. Maar toen kwam er een exacte kopie; alleen de scheiding van kerk en staat speelt in dit geval geen rol en bovendien heeft de projectleider zichzelf gemeld (de vorige keer hielden projectleiders en gebiedsregisseur zich schuil). Voor het overige is het een herhaling van zetten. Maar het was een buitenkans om dingen te verbeteren!

Maar tegelijkertijd zeggen zowel de heer Uittenbroek als de heer Kers min of meer dat de deur dicht is. Ze zien het niet meer goed komen.

De heer Uittenbroek antwoordt dat GNH dit 'mission impossible deel 2' noemt. Als dit op dezelfde democratische manier afloopt als de vorige keer, mag een 'mission impossible deel 3' verwacht worden. Dan komt er weer iets anders, misschien wel kernafval. De buitenkans van deze zomer is over.

De deur is dicht.

De heer Uittenbroek ziet het niet gebeuren met deze mensen in het college.

De heer Kers kan zich iets voorstellen als het college het besluit herziet, en terugkomt met Gemiva en De Ark.

Dat gaat dus om de besluitvorming.

De heer Uittenbroek zou ook blij zijn als snel geantwoord werd op een informatieaanvraag. Dat tijdrekken moet afgelopen zijn. Raadsleden hebben een baan en vaak een gezin. Ze moeten de stukken vaak vlak voor ze op de fiets springen snel lezen. De stukken komen namelijk pas anderhalf uur tevoren beschikbaar.

Daarin hebben de raadsleden een eigen verantwoordelijkheid. Als ze daar niets aan doen, zijn ze geen knip voor de neus waard.

De heer Uittenbroek reageert dat de raadsleden daar wel degelijk iets van zeggen. Maar het college heeft daar maling aan.

De gemeenteraad is het hoogste orgaan binnen de gemeente. Raadsleden moeten hun taak wel serieus nemen.

De heer Uittenbroek antwoordt dat met de continue informatieachterstand de controlerende taak van de raad moeilijk wordt. En de VVD heeft een burgemeester en een wethouder op Wmo, een buitengewoon belangrijk dossier. Er staat politiek prestige op het spel.

Daarmee kan de ombudsman zich niet inlaten.

De heer Kers merkt op dat GNH niet altijd tegen is. Dat is vaak het verwijt op Twitter. In de eerste versie viel best te praten over een moskee van 400 mensen. Ook nu valt te praten met GNH, alleen niet over een AZC van die grootte.

De deur is niet dicht, maar er worden wel voorwaarden vooraf gesteld.

De heer Uittenbroek weerspreekt dat, behalve als het gaat om transparantie, eerlijkheid en openheid. Maar er werd een bewonersplatform opgericht. Zat je daarin, dan moest je op voorhand akkoord gaan met 500 en 10 jaar. Terwijl er ook een bewonersorganisatie is. Als de gemeente slim was, had ze die ook voor haar karretje kunnen spannen.

De heer Kers merkt op dat men samenwerking had kunnen zoeken. Als het college niet stug aan die hoge aantallen had vastgehouden, was het een stuk verder gekomen.

De heer Uittenbroek verwacht dat er over een jaar, als dit AZC er komt, weer gedonder zal zijn over vluchtelingen. Die ga je toch ook niet tegenhouden?

Het is duidelijk geworden wat er fout is gegaan. Er was niet heel veel nodig om de bewoners mee te krijgen naar het besluit toe. Die stap is overgeslagen door het college. Daardoor is over en weer achterdocht ontstaan. Het wordt nu duidelijk dat dit eigenlijk niet meer te repareren is. Wat zou de ombudsman kunnen betekenen in deze kwestie?

De heer Uittenbroek denkt dat de ombudsman iets kan zeggen over de kwaliteit van klachtenafwikkeling. Worden klachten serieus genomen, of weggewimpeld? De communicatie moet veelzijdiger. Niet alleen maar een persbericht in de krant. Communicatie gaat niet alleen met woorden, maar ook met signalen. Dat onderschat men. De ombudsman kan duidelijk maken dat een signaal een vorm van communicatie is.

V
omgeng
met de Raad

De heer Kers merkt op dat men tevoren informatie had moeten geven over het geplande aantal mensen en de periode. Op die manier was er een dikke angel uitgetrokken.

De heer Uittenbroek wijst erop dat praten meer is dan het gebruik van woorden. Je kunt zien of iemand nonchalant is, of bevlogen etc. Het kan juridisch en woordelijk perfect op papier staan, en netjes uitgesproken worden, maar er is ook nog zoiets als non-verbale communicatie.

De heer Kers merkt op dat een bestuurder sterk voor de dag moet komen. Bij dat eerder beschreven oude vrouwtje dat zich onveilig voelde, kan de burgemeester zeggen dat hij er alles aan gaat doen.

De heer Uittenbroek adviseert om stadsbreed te beginnen. Het college moet beginnen met heel Gouda, met 73.000 inwoners. Ook in de raad moet het zichtbaar zijn dat de oppositie serieus wordt genomen en de informatie tijdig krijgt. De informatie moet niet alleen volledig en eerlijk zijn, maar vooral ook tijdig. Al dat tijdrekken is een signaal, dat het college eigenlijk niet wil dat de ander weet wat het doet. Dat wekt achterdocht op.

Dus beter luisteren, zorgvuldig zijn, mensen serieus nemen in daad en woord.

De heer Kers merkt op dat de burgemeester duidelijk moet laten blijken dat hij staat voor zijn stad.

Mevrouw Van Wijk bedankt de heer Uittenbroek en de heer Kers voor hun komst.

